

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Bilaga till Fördjupning av översiktsplan för Gislaveds tätort

INNEHÅLLSFÖTECKNING

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	4
Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning.....	5
Avgränsning av miljöpåverkan som miljökonsekvensbeskrivningen omfattar.....	5
Miljömålet God bebyggd miljö.....	6
Bebyggelsestruktur.....	6
Transporterbehov.....	7
Kulturvärden.....	7
Hälsa och säkerhet.....	7
Grönstruktur.....	8
Markföroreningar.....	8
Energisystem.....	8
Nya bostadsområden.....	9
Alternativ.....	9
Nulägesbeskrivning.....	9
Miljöpåverkan och miljömålen.....	10
Bebyggelsestruktur.....	10
Transportbehov.....	11
Kulturvärden.....	13
Hälsa och säkerhet.....	15
Grönstruktur.....	18
Markföroreningar.....	20
Nya verksamhetsområden.....	21
Nulägesbeskrivning.....	21
Miljöpåverkan och miljömålen.....	22
Bebyggelseutveckling.....	22
Transportbehov.....	22
Hälsa och säkerhet.....	22
Grönstrukturen.....	23
Förorenad mark.....	23
Förnybara energikällor.....	23
Huvudtrafiksystem.....	24
Nuläge.....	24
Alternativ.....	24
Miljöpåverkan och miljömålen.....	26
Transportbehov.....	26
Hälsa och säkerhet.....	26
Grönstruktur.....	27
Markföroreningar.....	27
Riksintresse Nissan genom Gislaveds tätort.....	29
Nulägesbeskrivning.....	29
Miljöpåverkan och effekter.....	29
Uppföljning.....	30
Ordlista.....	31

SAMMANFATTNING

Denna miljökonsekvensbeskrivning av fördjupad översiktsplan för Gislaved omfattar strategierna för ny bostadsbebyggelse, nya industriområden, infrastruktur samt riksintresse Nissan nedströms Nissansjöarna.

Föreslagna nya bostadsområden innefattar både förtätningar i mer centrala delar och nya bostadsområden i ytterkanten av tätorten. I Gislaved finns en efterfrågan både på villatomter i utkanterna och lägenheter i mer centrala delar. Nya bostäder i centrala delar innebär bättre förutsättningar för gång- och cykel samt kollektivtrafik och ett mindre bilberoende än bostäder i mer perifera lägen. Förslagen till bostadsområden i mer centrala delar av tätorten innebär dock risk för påverkan på kulturvärden i anslutning till Gyllenforsområdet och den industrihistoriskt intressanta miljön. Påverkan beror av utformning och utförande. Nya bostäder vid Gyllenfors och på Mårtensgatan innebär även bostäder i lägen där pågående verksamheter kan utgöra störningar på boendemiljön till exempel i form av buller. En förutsättning för bostadsbebyggelse i dessa lägen kan vara att vissa verksamheter i områdena flyttar eller förändras till mindre störande verksamheter. Bostäder föreslås utmed Mårtensgatan och utmed gamla väg 27. Utmed dessa vägar ligger bullernivåerna över riktlinjerna för bostadsbebyggelse. För att uppnå en godtagbar ljudnivå i bostadsområdena kan därför särskild vikt behöva läggas vid bostädernas utformning.

Ett utredningsområde för bostäder/verksamheter föreslås mellan Gislaved och Anderstorp. I dagsläget är tätorternas industriområden lokaliserade åt detta håll. Områdena ligger bra i förhållande till kommunikationer och med utgångspunkt från störningar på befintliga bostadsområden. Eftersom vinden oftast kommer från sydväst ligger industriområdena bra i förhållande till tätorten med tanke på eventuella luftutsläpp.

När det gäller kommunikationer föreslås trafiken ledas om från Järnvägsgatan till Mårtensgatan. Det betyder att bullerpåverkan och luftutsläpp flyttas från Järnvägsgatan till Mårtensgatan. Ett färre antal bostadsfastigheter berörs på Mårtensgatan än på Järnvägsgatan men samtidigt föreslås ny bebyggelse tillkomma på marknadsplatsen vid Mårtensgatan.

En ny bro föreslås över Nissan för att binda ihop Reftelevägen med Lundåkraområdet. En sådan bro kan leda till totalt sätt mindre trafikarbete då den som ska till Lundåkra från bostadsområdena vid Reftelevägen slipper köra en omväg. Samtidigt finns en risk för att bron blir en smitväg för tung trafik som kommer söderifrån på väg 26. Det kan innebära ökad mängd tung trafik genom bostadsområdena utmed Danska vägen och Reftelevägen. Påverkan på naturmiljön utmed Nissan och vattenmiljön är till stor del beroende av bronns utformning.

Ett utredningsområde för förlängning av väg 604 från Anderstorp till väg 26 har markerats i planen. Denna väg skulle kunna avlasta centrum och Danska Vägen med den trafik som kommer söderifrån och ska vidare till industriområdena i anslutning till Anderstorpsvägen och till Gnosjö.

Nissan är riksintresse norr och söder om Gislaveds tätort. Värdena i riksintresse Nissan är knutna till den geologiska processen när Nissan meandrar (slingrar sig) fram i landskapet. Riktlinjer för skyddet av riksintresset är beslutade i den kommunomfattande översiktsplanen ÖP 06.

INLEDNING

Till en översiktsplan ska enligt 4 kap 2 § PBL en miljökonsekvensbeskrivning göras. Till Fördjupad översiktsplan för Gislaved har denna miljökonsekvensbeskrivning utarbetats som en bilaga till planen.

Fördjupad översiktsplan för Gislaved behandlar områdena: kommunikationer, näringsliv, boende, centrum, offentlig service, grönstruktur, fritids- och kulturaktiviteter, kulturvården, vatten samt miljö, hälsa och säkerhet. Den fördjupade översiktsplanen innehåller en sammanfattande konsekvensbedömning som omfattar, sociala-, kulturella-, miljö- och ekonomiska konsekvenser. För strategierna gällande nya verksamhetsområden och bostadsområden, kommunikationssystem samt riksintresse Nissan nedströms Nissasjöarna görs en fördjupad bedömning av miljökonsekvenserna i denna miljökonsekvensbeskrivning.

AVGRÄNSNING AV MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Fördjupad översiktsplan för Gislaved liksom miljökonsekvensbeskrivningen har ett 10 års perspektiv. Förslag och alternativ begränsas geografiskt till planområdet.

De planfrågor som miljökonsekvensbeskrivs är, nya bostadsområden, nya industriområden, kommunens förhållningssätt till riksintresse Nissan nedströms Nissansjöarna norr och söder om tätorten samt förändringar av vägstrukturen med nya förbindelser över Nissan.

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar ett nollalternativ (som innebär utbyggnad enligt gällande detaljplaner) samt utbyggnadsmöjligheter enligt planförslaget.

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller däremot inga lokaliseringsalternativ där nya områden pekas ut. Planförslaget kan ses som ett utpekande av flera möjliga alternativ. Samrådet om miljökonsekvensbeskrivningen och planen ligger sedan till grund för beslut om vilka förslag som kommunen ska arbeta vidare med i planprocessen.

Avgränsning av miljöpåverkan som miljökonsekvensbeskrivningen omfattar

En översiktsplan är ett strategiskt dokument som ska peka ut kommunens viljeinriktning. MKB:n (Miljökonsekvensbeskrivningen) bör därför fokusera på de strategiska miljöfrågorna på ett övergripande plan. Mer lokala och detaljerade miljöbedömningar bör göras i samband med senare detaljplaner.

I denna miljökonsekvensbeskrivning redovisas endast en sammanfattning av nuläget för berörda områden i övrigt hänvisas till underlagsmaterialets mer omfattande nulägesbeskrivning för hela planområdet.

För nya industriområden omfattar MKB:n den lokala påverkan en exploatering kan ha på eventuella natur/kulturvärden på respektive plats. Industriområdenas lokalisering i förhållande till bostäder och kommunikationer samt vilken påverkan detta medför beskrivs också.

För nya bostadsområden omfattar MKB:n den lokala påverkan en exploatering kan ha på eventuella natur/kulturvärden på respektive plats. De störningar som kan uppstå på bostadsbebyggelsen från befintliga verksamheter beskrivs också liksom risker så som översvämningar. Slutligen redogörs även för bostadsbebyggelsens lokalisering i förhållande till kommunikationer och samhällsservice.

Ny bilförbindelse över Nissan förändrar trafikströmmarna i samhället och därmed den påverkan på bland annat närboende som trafiken ger upphov till.

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar även vilken påverkan bilförbindelsen kan tänkas ha på naturmiljön och vattenmiljön, samt på riksintresset "Nissan".

För riksintresse "Nissan nedströms Nissansjöarna" hänvisar miljökonsekvensbeskrivningen till det beslut som fattades av Statens Naturvårdsverk 1988.

En utgångspunkt för beskrivningen av miljökonsekvenserna har generationsmålen för miljömålet "God bebyggd miljö" varit.

MILJÖMÅLET GOD BEBYGGD MILJÖ

Beskrivningen av översiktsplanens miljöpåverkan utgår från generationsmålen i God bebyggd miljö:

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Valet att beskriva planförslaget utifrån generationsmålet och inte delmålen grundar sig på att generationsmålet ger en bredare bild av vad God bebyggd miljö kan innebära. Nedan beskrivs de generationsmål som varit utgångspunkten för beskrivningen av översiktsplanens generationsmål samt hur dessa generationsmål förhåller sig till fysisk planering.

Bebyggelsestruktur

Ett av generationsmålen för God bebyggd miljö är:

En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur utvecklas, både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse.

Bebyggelsen, genom sin energianvändning, sin lokalisering och intensitet jämte beroendet av transportapparaten för sin funktion, genererar stora miljöproblemen. Problemen har sitt ursprung i första hand i den stora mängd energi som byggsektorn och transportsektorn använder.

Den övergripande frågan handlar framför allt om det är glesta eller täta strukturer som är mest hållbara. Det råder bl.a. delade meningar om den kompakta, täta staden kontra trädgårdsstaden. Bebyggelsestrukturen påverkar till exempel förutsättningarna för kollektivtrafik, mängden grönska som kan finnas i orten osv.

Genom förtätning tas mindre naturmark i anspråk och man kan utnyttja redan gjorda investeringar i infrastruktur. Korta gångavstånd och utbyggd cykel- och kollektivtrafik kännetecknar också den tätare bebyggelsestrukturen. Men förtätning är en svår sak. Blandning av funktioner kan öka störningarna och konflikterna mellan olika funktioner. När centrala delar förtätats tas ofta grönområden i anspråk. På så sätt minskar möjligheterna till rekreation utomhus nära bostaden.

När tätorterna expanderar i ytterområdena, ökar behovet av transporter. Ett funktionsuppdelat samhälle, med bostäder, affärer och arbetsplatser på olika håll, ger också mer transporter och större utsläpp. Låg täthet skapar fördelar för användning av solenergi vid uppvärmning av byggnader och ger förutsättningar för grönsaksodlingar och jordlotter för återanvändning av hushållsavfall.

Det är dock inte stadens övergripande struktur som är mest relevant för att uppnå en hållbar utveckling. Den inbördes lokaliseringen av olika markanvändningar (bostäder, industri, produktion av tjänster, handel o.s.v.) samt trafiksystemets utformning i relation till denna markanvändning har större betydelse än den övergripande strukturen. (Boverket, God bebyggd miljö, underlagsrapport till den fördjupade utvärderingen 2008)

Transporterbehov

I generationsmålen för ”God bebyggd miljö” beskrivs två av delmålen så här:

Den bebyggda miljön ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur så att alla människor ges möjlighet till ett rikt och utvecklande liv och så att omfattningen av människors dagliga transporter kan minskas. Miljöanpassade kollektivtrafiksystem av god kvalitet finns tillgängliga och förutsättningarna för säker gång- och cykeltrafik är goda.

Att göra rätt i stadsplanering kan ha enorm betydelse för behovet av resande samt hur vi reser. Bebyggelsestrukturen och olika verksamheters lokalisering i förhållande till varandra påverkar förutsättningarna för att utveckla ett uthålligt samhälle. En del i miljömålet ”God bebyggd miljö” handlar om att bygga ett samhälle med förutsättningar för transporter i minskad omfattning samt miljövänligare transporter. Ett sådant förhållningssätt kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser. En av åtgärderna i kommunens klimatstrategi är också att ”ha en energi- och transporteffektiv planering med nylokaliseringar... där god kollektivtrafik finns”.

Kulturvärden

Ett av generationsmålen för god bebyggd miljö är:

Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap med särskilda värden värnas och utvecklas.

Fornlämningar och andra kulturlämningar berättar om de människor som levt före oss och om hur dagens samhälle vuxit fram.

Hälsa och säkerhet

Två av generationsmålen för god bebyggd miljö är:

Boende- och fritidsmiljön, samt så långt möjligt arbetsmiljön, uppfyller samhällets krav på gestaltning, frihet från buller, tillgång till solljus, rent vatten och ren luft.

Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, bullerstörningar, skadliga radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

En del i miljömålsarbetet handlar om att skapa en bebyggd miljö som främjar människors hälsa och förebygger olyckor. Det traditionella sättet att förebygga störningar och risker har handlat om funktionsseparering och skyddsavstånd. I dagens stadsbyggnadsdebatt talas dock allt mer om täta och blandade städer som en väg att nå uthålligare städer. Bakgrunden är att funktionsseparering och skyddsavstånd medverkat till att bygga glesa orter, vilket i sin tur ger dåliga förutsättningar för miljövänliga transporter med cykel eller kollektivtrafik. Generationsmålen för bebyggelsestruktur och transporter kan därför ibland stå emot generationsmålen för hälsa och säkerhet.

Grönstruktur

Två av generationsmålen för god bebyggd miljö

Natur- och grönområden med närhet till bebyggelsen och med god tillgänglighet värnas så att behovet av lek, rekreation, lokal odling samt ett hälsosamt lokalklimat kan tillgodoses.

Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.

En fungerande grönstruktur är en grundförutsättning för en hållbar stad. Grönstrukturen är viktig för människors hälsa, för ortens biologiska mångfald, för att den utjämnar klimatet i en tätort och även kan ta hand om dagvattnet. Grönstrukturen kan även ge identitet samt ha kulturhistoriska värden.

Markföroreningar

Ett av generationsmålen för God bebyggd miljö är:

Mark- och vattenområden är fria från gifter, skadliga ämnen och andra föroreningar.

Ny bostadsbebyggelse bör inte byggas på mark med känd risk för markföroreningar med hänsyn till människors hälsa. En byggnation ovanpå en markförorening försämrar även möjligheterna att i framtiden åtgärda markföroreningen. Förorenade områden är källor till att föroreningar sprids i miljön och utgör ett hot mot hälsa och miljö.

I de fall en sanering av marken krävs före en byggnation medför detta det positiva att en markförorening åtgärdas.

Länsstyrelsen har i Gislaved inventerat misstänkt förorenade områden..

Energisystem

Ett av generationsmålen för God bebyggd miljö är:

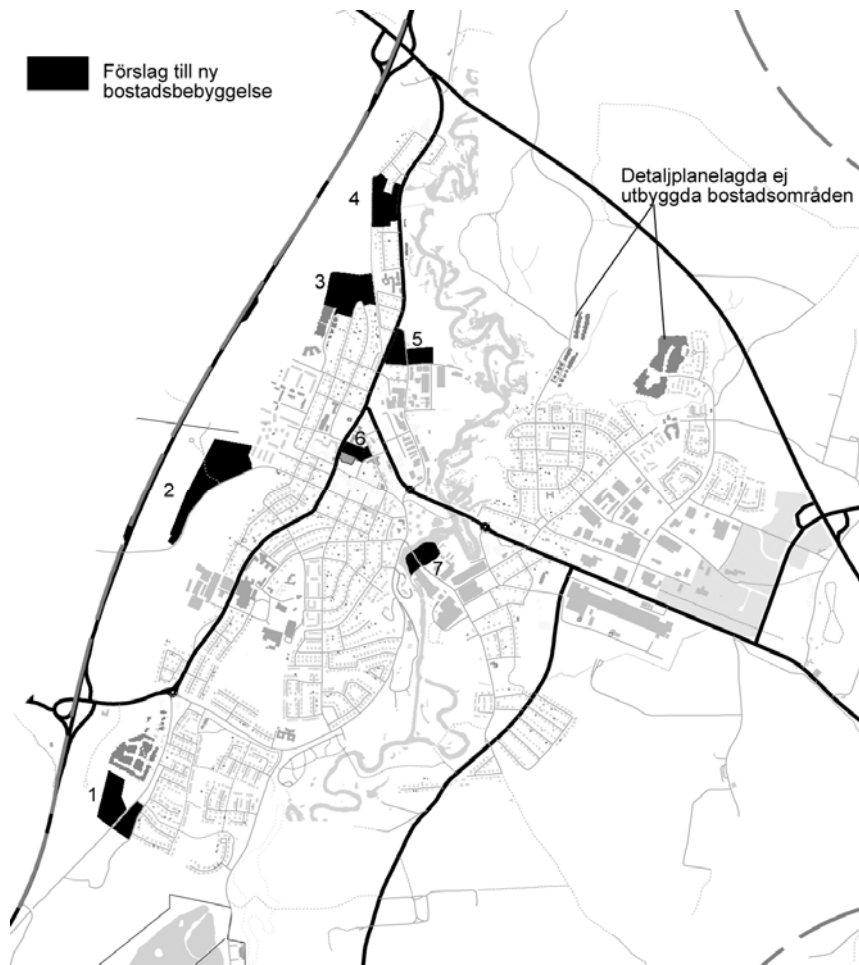
Användningen av energi, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt och främst förnybara energikällor används.

En del av samhällets åtgärder för att minska påverkan på klimatet är en omställning till förnyelsebar energi.

NYA BOSTADSOMRÅDEN

Alternativ

Planförslaget innebär en mix av en förtätning av tätorten och en vidareutbyggnad i ytterkanterna samt en utbyggnad enligt tidigare antagna detaljplaner. De stora strategiska skillnaderna i miljökonsekvenserna kan också sägas vara mellan förtätningar och nya områden i ytterkanterna. Nollalternativet innebär att Gislaved byggs ut enligt gällande detaljplaner. Planförslaget innebär utbyggnad i flera olika områden vilka beskrivs nedan.

Ytterkantsområden: 1. Skomakargärdet 2. Söder om Trasten 3. Norr om Vitsippan 4. Söder om Rödjan Förtätningar: 5. Marknadsplatsen 6. Johan Orre skolan och kommunhusparkeringen 7. Gamla bruksområdet 8. Mossarp mellan Gislaved och Anderstorp.

Nulägesbeskrivning

Nedan beskrivs hur de områden som i planförslaget föreslås tas i anspråk för bostäder ser ut i dag.

1 Skomakargärdet Området är beläget intill pågående bostadsutbyggnad på Skomakargärdet. Området består av barrskog, före detta koloniområde och en hage. Delar av området ingår i kommunens skogsbruksplan. Enligt skogsbruksplanen finns i området avsnitt med löv och

gran som skulle kunna utveckla högre naturvärden natur- och rekreationsvärden om särskilda skötselåtgärder sätts in.

2 Söder om Trasten. Området är beläget intill bostadsområdet Trasten. Området består främst av barrskog. Det ingår i kommunens skogsbruksplan. Enligt skogsbruksplanen finns i området varken rekreationsvärden eller naturvärden som ger anledning till särskild skötsel av skogen. Inga kända naturvärden finns i området. För delar av området är enligt den översiktliga grundundersökning som finns för området markförhållandena för bebyggelse något sämre då mo och sand är överlagrat av 0,3-1,2 m dytorv.

3 Norr om Vitsippan. Ytan är beläget norr om Vitsippan och består av barrskog och öppen mark. Det framtida bostadsområdet berör ett mindre område utpekad i skogsbruksplanen där skötselåtgärder kan återskapa naturvärden.

4 Söder om Rödjan. Området är beläget vid Norra Storgatan. Området består till största delen av barrskog. Genom området går ett fuktstråk och i anslutning till det är grundläggningförhållandena något sämre. Inga kända naturvärden finns i området.

5 Marknadsplatsen. Ytan består av marknadsplatsen som i dag nyttjas för marknad i begränsad omfattning samt hembygdsparken. Inga kända naturvärden finns i området.

6 Johan Orre skolan och kommunhusparkeringen Området består av Johan Orreskolan och en parkeringsplats som bland annat används för kommunens bilar. Inga kända naturvärden finns i området. Området är i planen markerat som utredningsområde för bostäder/verksamheter, dock inte skola eller industri.

7 Gamla bruksområdet. Området består av de gamla delarna av gummifabriken och bruksvillan. I anslutning till Bruksvillan finns den gamla parkanläggningen som innehåller stora träd. I området finns stora kulturvärden. Området berör också den gröna korridoren som finns längs Nissan genom tätorten.

8. Mossarp mellan Gislaved och Anderstorp. Området redovisas som utredningsområde för bostäder/verksamheter. Utredningen ska visa om både bostäder och verksamheter kan tillkomma. Inga kända naturvärden finns i området.

Miljöpåverkan och miljömålen

Bebyggelsestruktur

I Gislaved finns en efterfrågan på villor i utkanten av tätorten till exempel för barnfamiljen som flyttar till orten. Det finns även efterfrågan av lägenheter i centrala lägen både billiga sådana för ungdomar och centrala lägenheter för de som vill lämna villan och flytta in till centrum för att komma närmare servicen.

1. Skomakargärdet, 2. Söder om Trasten, 3. Norr om Vitsippan och 4. Söder om Rödjan. Innebär fortsatt utbyggnad i utkanten av Gislaved vilket ökar avstånden och transportbehoven. Gislaveds till stora delar glesa struktur på villatomter ger möjligheter till egen odling och att själv ta hand om sitt hushållsavfall liksom närhet till vardagsrekreation i gröna områden.

5. Marknadsplatsen, 6. Johan Orre skolan och kommunhusparkeringen samt 7 Gamla bruksområdet innebär förtätningar vilket är positivt då det minskar avstånden och ger bättre förutsättningar för gång- cykel- och kollektivtrafik. Samtidigt finns risk för störningar och konflikter med trafik och verksamhetsområden.

Nollalternativ: Innebär fortsatt utbyggnad i utkanten av Gislaved vilket ökar avstånden och transportbehoven. Gislaveds till stora delar glesa struktur på villatomter ger möjligheter till egen odling och att själv ta hand om sitt hushållsavfall liksom närhet till vardagsrekreation i gröna områden. I centrum finns i kvarteren Tigern och Gripen detaljplanelagda områden för

flerfamiljshus. Större affärsfastigheter kan inom gällande detaljplan byggas på med våningar för bostäder.

Transportbehov

Vid utbyggnad av bostadsområden är närheten till service, arbete och fritidsaktiviteter av vikt för att ge förutsättningar för ett minskat transportbehov. I Gislaved är mycket av servicen samlat i centrum medan idrottsanläggningar högstadie- och gymnasieskola ligger i Gisle. Närhet till kollektivtrafik samt gång- och cykelbanor ger förutsättningar för miljövänligare transporter.

Gislaveds storlek gör att avstånden i tätorten aldrig är stora, i stora delar av tätorten finns också ett välutbyggt gång- och cykelvägsnät. Avstånden ökar dock något i ytterkanterna och framförallt är tillgången till kollektivtrafik främst god i de centrala delarna där samtliga busslinjer stannar vid busstationen. Vid övriga busshållplatser stannar endast någon eller några busslinjer. Gislaved saknar tätortsbussar, de bussar som går förbinder Gislaved med andra tätorter. Ett område som Skomakargärdet som ligger relativt långt från centrum ligger ändå nära en målpunkt som Gisle. Planförslaget bygger på både förtätningar och kompletteringar i ytterområdena. Förtätningar ger kortare avstånd till många servicefunktioner och därmed bättre förutsättningar för gång- och cykeltransporter. Det korta avståndet till busstationen ger också bra förutsättningar för en välfungerande kollektivtrafik. Områdena i ytterkanterna är dock lokaliserade i anslutning till befintliga bostadsområdet och kan därmed stärka upp underlaget med kollektivtrafikresenärer för befintliga busshållplatser. Planen föreslår att Gamla Nissastigen i Sörgårdsområdet öppnas som bussgata. Detta skulle medföra att hela den södra delen av tätorten och framförallt Skomakargärdet kan få korta avstånd till busshållplats.

Avstånd mellan samhällsfunktioner och föreslagna bostadsområden

Område	Tillgång till GC-väg	Avstånd till busshållplats	Avstånd till centrum	Avstånd till Gisleområdet
1 Skomakar-gärdet	Finns. GC-nätet i Sörgården är separerat och välutbyggt. Föreslagen bussgata.	Ca 1 km Ca 100 m	Ca 2,5 km	Ca 1,5 km
2 Söder om Trasten	Gång- och cykelbana finns till området men för att få en bra förbindelse in till centrum saknas gång- och cykelbana utmed Linnégatan, en utbyggnad med Gång- och cykelväg utmed Linnégatan ingår i Gång- och cykelplanen	ca 700 m	Ca 700 m	ca 1,7 km
3 Norr om Vitsippan	Gång- och cykelbana finns till området men för att få en bra förbindelse in till centrum saknas gång- och cykelbana utmed Linnégatan, en utbyggnad med Gång- och cykelväg utmed Linnégatan ingår i Gång- och cykelplanen	Ca 0,5 km	ca 1 km	ca 2 km
4 Söder om Rödjan	Finns.	ca 300 m	Ca 1,5 km	Ca 2,5 km
5 Marknads-	Finns.	Ca 100 m	Ca 700 m	Ca 1,7 km

<i>platsen</i>				
<i>6 Johan Orreskolan och kommunhus-parkeringen</i>	Finns.	Ca 100 m	området ligger i centrum	Ca 1 km
<i>7 Gamla bruksområdet</i>	Finns till centrum. Saknas utmed Åbjörngatan.	ca 400 m	Ca 700 m	Ca 1 km
<i>Alternativ 0</i>	Finns.	Ca 1,2 km	Ca 2,3 km	Ca 3,3 km

Åtgärder: Gång- och cykelbanor bör byggas till de områden som saknar i samband med att de byggs ut. Det kan även behövas gång- och cykelbanor inom områdena.

Kulturvärden

Inför arbetet med fördjupad översiktsplan för Gislaved gjordes en kulturhistorisk inventering av orten. Det arbetet tillsammans med riksantikvarieämbetets fornminnesregister utgör grunden för vad som bedöms vara kulturhistoriskt intressant. I några fall föreslås områden med speciella kulturhistoriska värden tas i anspråk för ny bostadsbebyggelse

1 Skomakargärdet, 2 Söder om Trasten, 3 Norr om Vitsippan och 4 Söder om Rödjan innebär inte att några miljöer med särskilt utpekade kulturvärden tas i anspråk

6 Johan Orreskolan och kommunhusparkeringen. Johan Orreskolan började byggas 1908. Huset är ett gott exempel på en skolbyggnad från sekelskiftet och har kulturhistoriska värden. En bebyggelse strax bredvid bör utformas så att den inte konkurrerar med Johan Orreskolans äldre och pampiga byggnad.

5. Marknadsplatsen. Delar av området har en historisk betydelse i Gislaved som ortens marknadsplats. Marknadsplatsen i Gislaved har dock genom historien blivit flyttad ett antal gånger. Platsen används i dag sällan som marknadsplats utan den rollen har Stortorget och gågatan tagit över.

Angränsande område nyttjas i dag som hembygdspark. Gislaveds hembygdspark innehåller ett antal hus från 1700- och 1800-talen med lokal förankring. De flesta är ditflyttade, men Tingstensstugan har stått där sedan 1845. De utgör goda exempel på den lokala byggnadstraditionen. En bostadsbyggnation på marknadsplatsen innebär att hänsyn måste tas till hembygdsparkens värden.

7. Gamla bruksområdet. Gamla Gummifabriken och Bruksvillan är viktiga delar i Gislaveds industrihistoria och har även spelat en viktig roll i samhällets framväxt och utformning.

Området är också miljöskapande och de intressanta byggnaderna tillsammans med läget vid vattnet bör kunna utgöra en potential för områdets framtida utveckling. Området har höga kulturhistoriska värden och en förändring av området måste ske med hänsyn till dessa för att undvika att kulturhistoriska värden förstörs. Områdets attraktivitet är också delvis sammanhängande med de kulturhistoriska värdena. Samtidigt krävs ett nyttjande av byggnaderna för att de inte ska förfalla.

Gamla Remfabriken, som föreslås användas för förenings- och kulturaktiviteter, är den äldsta bevarade industribyggnaden i Gislaved och de äldsta delarna härstammar från sekelskiftet 1900. Huset har vid åtminstone tre tillfällen byggts till. Byggnaden har ett stort historiskt och kulturhistoriskt värde.

Gummifabriken startades 1893. Byggnaderna talar sitt tydliga språk med utbyggnad på utbyggnad vartefter fabriken har växt och tillverkningsmetoderna har förändrats. De äldsta delarna härstammar från sekelskiftet 1900.

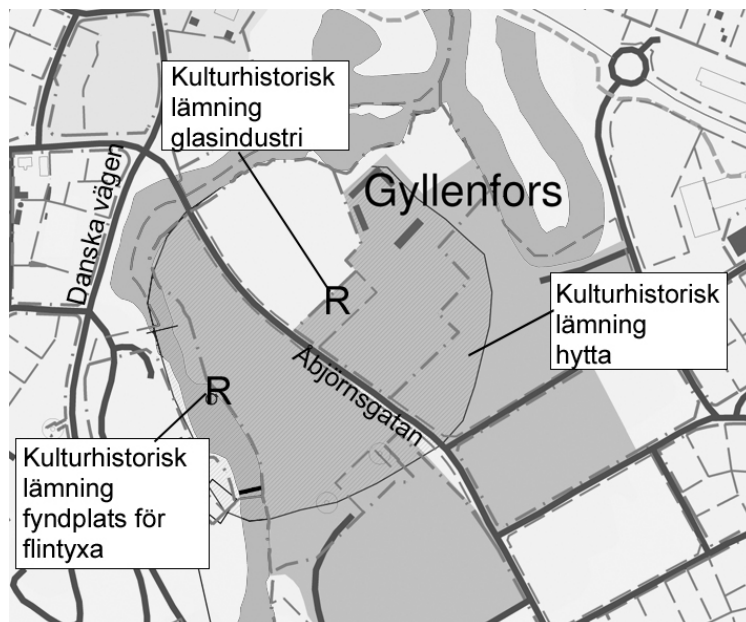
Ringsalen strax intill är intressant ur ett historiskt perspektiv eftersom den är en tidig personalbyggnad och eftersom det är den första byggnad som KF lät uppföra efter att de tagit över Gummifabriken. Byggnaden har ett arkitektoniskt värde.

Det finns dokumenterat att platsen där Bruksvillan ligger bebotts sedan 1743 men den nuvarande herrgården stod klar 1850.

År 1895 övergick huset i familjen Gislows ägo och dess historia var sedan i 80 år sammanflätad med gummifabrikens. Byggnaden och parkanläggningen har ett historiskt, kulturhistoriskt, och arkitektoniskt värde.

Gyllenforsområdet vid Nissan har nyttjats länge för industriverksamhet och en del spår av det finns fortfarande kvar. Inom Gyllenfors industriområde finns kulturhistoriska lämningar från en hytta och en glasindustri. Nere vid Nissan har en flintyx hittats.

8. Mossarp mellan Gislaved och Anderstorp. Några kulturhistoriskt intressanta byggnader eller fornlämningar finns inte dokumenterade i området.

Nollalternativet innebär inte att några miljöer med särskilt utpekade kulturvärden tas i anspråk. Befintliga verksamheter kvarstår.

Åtgärder: I Gyllenforsområdet bör nya byggnader och ombyggnader ske med varsamhet och hänsyn till den kulturhistoriska miljön och anpassas i förhållande till den vad det gäller skala och materialval.

Det bör ske en mer omfattande utredning av hur Gyllenforsområdet har utvidgats under 1900-talet. I samband med eventuella detaljplaneförändringar bör en bedömning göras av om det finns behov av arkeologiska undersökningar.

Hälsa och säkerhet

Den översiktliga markradonundersökning som är gjord i Gislaved visar att tätorten består av normalriskområden och lågriskområden när det gäller markradon. Det har dock på andra ställen i Gislaveds kommun visat sig att det kan förekomma höga markradonhalter även inom områden som bedömts som normalriskområde och lågriskområde. Detta gäller generellt för alla föreslagna områden. 200 lungcancerfall varje år skulle kunna undvikas, om man sänker radonhalten i alla hus under 200 Bq/m³ i inomhusluft.

Buller, luftföroreningar och säkerhetsrisker i Gislaveds tätort är framförallt kopplat till industri och verksamhetsområden samt de större vägarna. Buller är ett utbrett miljöproblem och den störning som berör flest människor i Sverige. Buller är i första hand en hälsofråga. Att varje natt få sin sömn störd kan med tiden ge allvarliga hälsoeffekter. Långvarig bullerexponering kan leda till ökad stress, som innebär förhöjd risk för hjärt- och kärlsjukdomar. Alla som är utsatta för buller upplever sig inte som störda, men kan ändå påverkas negativt.

1 Skomakargärdet, 2 Söder om Trasten, 3 Norr om Vitsippan och 6 Söder om Johan Orre skolan ligger inte nära verksamheter eller större vägar som skulle kunna ge upphov till olycksrisker, luftföroreningar eller bullerstörningar.

4 Söder om Rödjan och 5 Marknadsplatsen är lokaliserade utmed nuvarande väg 27. Bullerriktvärdena för bostadsfastigheter utmed väg 27 överskrider i dag bullerriktvärdena. Enligt Vägverkets beräkningar kommer bullernivåerna utmed väg 27 minska med 1,5-3 dBA sedan nya väg 27 har byggts. De flesta bostadsfastigheter utmed nuvarande väg 27 kommer dock fortfarande ligga över 60 dBA. Enligt planförslaget leds trafiken om från Järnvägsgatan till Mårtensgatan, den totala trafiken på dessa gator kommer förmodligen inte förändras av omledningen utan det är bara fördelningen mellan gatorna som förändras. För område 5 som är beläget mellan Järnvägsgatan och Mårtensgatan innebär det att trafikbullret endast förflyttas från en riktning till en annan. I dag är ungefär halva marknadsplatsen (område 5) utsatt för bullernivåer över 55 dBA från väg 27.

5 Marknadsplatsen och 7 Gamla bruksområdet är beläget i närheten av verksamhetsområden. Nedan följer en redovisning av avstånden mellan föreslagen bostadsbebyggelse och pågående verksamheter samt de avstånd som rekommenderas i Bättre plats för arbete (Boverket, 1995) samt Hälsa och säkerhet (Länsstyrelsen i Jönköpings län).

Mårtensgatan

Företag	Skyddsavstånd i Bättre plats för arbete	Skyddsavstånd i Hälsa och säkerhet	Avstånd till befintliga bostäder	Avstånd till bostäder enligt planförslag
Axjo	200 m	400 m	Ca 170 m	Ca 100 m
Preem bensinstation	200 m	50 m	Ca 40 m	Ca 20 m (kan ökas till 50 m)
Almqvist formplast AB	200 m	400 m	Ca 300 m	Ca 500 m
Plast Normen AB	200 m	400 m	Ca 350 m	Ca 550 m
Sinterplast AB	200 m	400m	Ca 20 m	Ca 130 m
Betongindustri AB	200 m		Ca 160 m	Ca 360 m
Thomas Eriksson plast och verktyg (verkstadsindustri)	50-100 m	400 m	0 m	Ca 50 m
Bakelit och verktyg AB	200 m	400 m	Ca 160 m	Ca 180 m
Sinterplast AB	200 m	400 m	Ca 160 m	Ca 180 m
Shell, bensinstation	200 m	50 m	Ca 45 m	Ca 90 m
JRAB (avfallshantering)	500 m	400 m	Ca 190 m	Ca 160 m
Västbo plast	200 m	400 m	Ca 20 m	Ca 130 m

Gyllenfors

Företag	Skyddsavstånd i Bättre plats för arbete	Skyddsavstånd i Hälsa och säkerhet	Avstånd till befintlig bostadsbebyggelse	Avstånd till bostäder enligt planförslag
Gislaveds Gummi	500 m	200-400 m	Ca 30 m	Ca 180 m
AB Gislaved kylteknik (utför installation och service av kylteknik)	*		Ca 30 m	Ca 200 m
Gislaved folie	200 m	400 m		Ca 300 m

* Företaget producerar ingenting, men hanterar tuber med kylgas. I miljöanmälan angavs inget skyddsavstånd.

De flesta industrierna är plastindustrier för vilka skyddsavståndet är 200 meter om de inte är polyesterindustrier som släpper ut styren, vilket ingen av industrierna ovan gör. I Mårtensgatan-området har klagomål förekommit på Axjo på grund av buller, åtgärder har gjorts på Axjo som minskat detta problem. Bränder har förekommit på JRAB, anläggningen är svår att släcka och det bildas mycket rök. Med tanke på närhet till bostäder är nuvarande lokalisering av anläggningen därför mindre lämplig. Med nuvarande verksamheter på Mårtensgatan och Gyllenfors finns risk för störningar samt säkerhetsrisker i förhållande till föreslagna bostadsområden.

Nollalternativ: Föreslagen bostadsbebyggelse vid Henjaområdet är inte belägen nära några industriområden men kommer att bli bullerpåverkade av ny väg 27. Enligt Vägverkets beräkningar kommer riktvärdena för buller inte överskridas för befintlig bostadsbebyggelse i Henja bostadsområde. Den nya bebyggelsen är belägen längre ifrån vägen än befintlig bebyggelse och borde därför heller inte utsättas för bullerriktvärden över gällande riktvärden.

Översvämning vid 100-årsflöde
Källa: SMHI

Översvämning vid högsta dimensionerande flöde
Källa: SMHI

Ett antal länsstyrelser tog 2006 tillsammans fram Översvänningsrisker i fysisk planering rekommendationer vid nybebyggelse. Rekommendationerna är att i områden som hotas av 100-årsflöde, dvs. där sannolikheten för översvämningar beräknas till 63 procent eller högre under en 100-årsperiod, bör det inte tillkomma någon bebyggelse alls, med undantag för enkla byggnader som garage och uthus. I områden som hotas av högsta dimensionerande flöde, kan samhällsfunktioner av mindre vikt lokaliseras. Endast i områden som inte hotas av 100-årsflöde eller högsta dimensionerande flöde bör riskobjekt och samhällsfunktioner av betydande vikt lokaliseras. Även sammanhållen bostadsbebyggelse bör placeras ovanför nivån för högsta dimensionerande flöde. I de fall man önskar använda översvämningshotad mark till annat än vad som rekommenderas bör enligt länsstyrelserna en riskanalys utföras för att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att begränsa konsekvenserna av höga flöden.

Ett hundraårsflöde beräknas inträffa med 63 procents sannolikhet eller mer under en tidsperiod på hundra år. Med rådande klimatförändringar finns också en risk att översvämningar i framtiden kommer att bli vanligare. Ingen ny bostadsbebyggelse föreslås inom hundraårsflödet. Inom områden som översvämmas vid högsta dimensionerande flöde ligger detaljplanelagd bostadsbebyggelse vid Henja (utbyggs i *nollalternativet* och *planalternativet*), *Område 4 (söder om Rödjan)*, *område 5 marknadsplatsen*, samt *område 7 gamla bruksområdet*.

Åtgärder: En radonundersökning ska göra i samband med detaljplaneläggning av nya områden.

I område 4 och 5 görs bullerberäkningar i samband med detaljplaneläggning. Bullerberäkningarna får visa vilka krav som ska ställas på bebyggelsens utformning (till exempel tyst sida) för att uppnå en acceptabel bullernivå.

Bostadsbebyggelse i Gyllenforsområdet sker först om förändringar sker i den befintliga verksamheten i industriområdet. Nya verksamheter som lokaliseras till området bör för att möjliggöra för framtida bostäder inte vara miljöstörande.

Området runt Mårtensgatan ska innehålla lokaler för olika typer av verksamheter och ska kunna fungera för etablerade industrier samt för nystartföretag mm. Även skrymmande handel kan förekomma. Detta kräver noggrann prövning vid nylokalisering och vid utformning av intilliggande bostadsområden.

Enligt planförslaget bör JRAB på sikt omlokaliseras till Mossarpsområdet och tomten istället ingå i grönstråket utmed Nissan.

Det finns ett behov av att ytterligare titta på översvämningssituationen generellt i Gislaveds tätort. Det gäller framförallt översvämningssituationerna mellan hundraårsflödet och högsta dimensionerande flöde. Det är särskilt angeläget om klimatförändringar kommer att leda till att översvämningar blir vanligare.

Grönstruktur

Bostadsområden kan spela en viktig roll i grönstrukturen, det beror på utformningen av områdena, mängden grönska och framförallt de gröna områdenas innehåll. Med kunskap och intresse kan villaträdgårdar och bostadsgårdar utgöra viktiga biotoper.

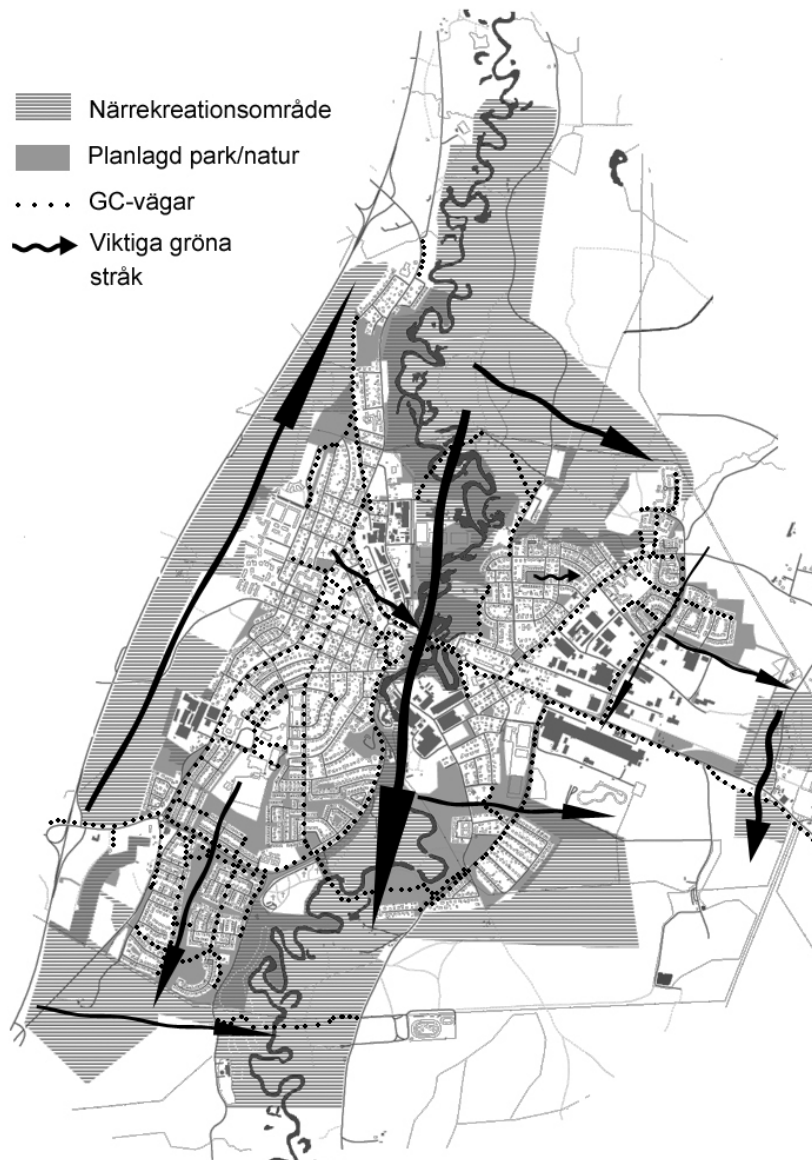
I samtliga föreslagna utbyggnadsmöjligheter tas gröna områden i anspråk för ny bostadsbebyggelse. Inom planområdet finns tillgång till liknande naturmiljöer som de som tas i anspråk. I några utbyggnadsområden berörs naturmiljöer som genom skötsel kan få höjda naturvärden och några områden gör intrång i utpekade gröna stråk i tätorten. Att mark hårdgörs innebär också att mängden dagvatten som behöver omhändertas ökar, dagvattnet bör i de flesta fall kunna tas omhand på egen tomt och genom lokala lösningar.

När naturmark tas i anspråk påverkas också tätortens grönstruktur, den struktur som ska utgöra växternas och djurens infrastruktur och även ge Gislaveds invånare möjligheter till vardagsrekreation i sammanhängande gröna stråk

Bostadsområde 6 Johan Orre skolan och kommunhusparkeringen gränsar till "Johan Orreparken", som är en del i ett grönstråk där Dalenparken, Torgparken, och Kyrkparken bildar ett pärlband av parker. "Johan Orreparken" föreslås i planen utvecklas till ett aktivt utomhusområde för alla generationer. Idag består området mest av gräsmatta och används bland annat för idrottsundervisning. Även om området i dag inte har några särskilda värden har det potential att utgöra en viktig länk i ett parkstråk. I Område 1 och 3 finns inslag av områden som vid särskild skötsel kan få förhöjda naturvärden men ett intrång i dessa bedöms inte få någon betydande påverkan på biologisk mångfald i planområdet.

Områdena 1-4 och 5 naggar gröna stråk i kanten. De bedöms därför endast marginellt påverka förutsättningarna för växt- och djurlivet samt närrekreation. I *Område 7* kan parken som tillhör Bruksvillan vara ett möjligt utbyggnadsområde. I området finns stora träd, som har både estetiska och biologiska värden. Här görs också ett intrång i det gröna stråk som Nissan utgör genom tätorten. *Område 8* kan komma att skära av det gröna stråket mellan Gislaved och Anderstorp.

Nollalternativet naggar ett större grönstråk norr om Gislaved i kanten. Samma grönstråk kommer även att sönderdelas av nya väg 27.

Åtgärder: Kvaliteten på gröna stråk och parker hålls hög både vad det gäller rekreativsmöjligheter och förutsättningar för växt- och djurlivet. Mindre ytor utvecklas till små gröna oaser. Nissan utgör det viktigaste gröna stråket genom tätorten och intrång måste

göras så att ån kan fortsätta att fungera som spridningskorridor för växter och djur genom tätorten. Vid exploatering av ett nytt bostadsområde bör man sträva efter att bevara befintliga biologiska värden som delar i ett områdets grönstruktur.

Markföroreningar

I Gislaved är de områden som är utpekade som misstänkt förorenade främst lokaliserade till industriområdena. Men även i utkanterna finns ett antal potentiellt förorenade områden.

1 Skomakargärdet, 3 norr om Vitsippan, 4 Söder om Rödjan, 5 marknadsplatsen och 6 Söder om Johan Orre skolan innehåller inga områden med kända risker för markföroreningar.

2 söder om Trasten. I området ligger före detta Våthults avfallsdeponi, som är klassad som en 4:a, liten risk för markföroreningar.

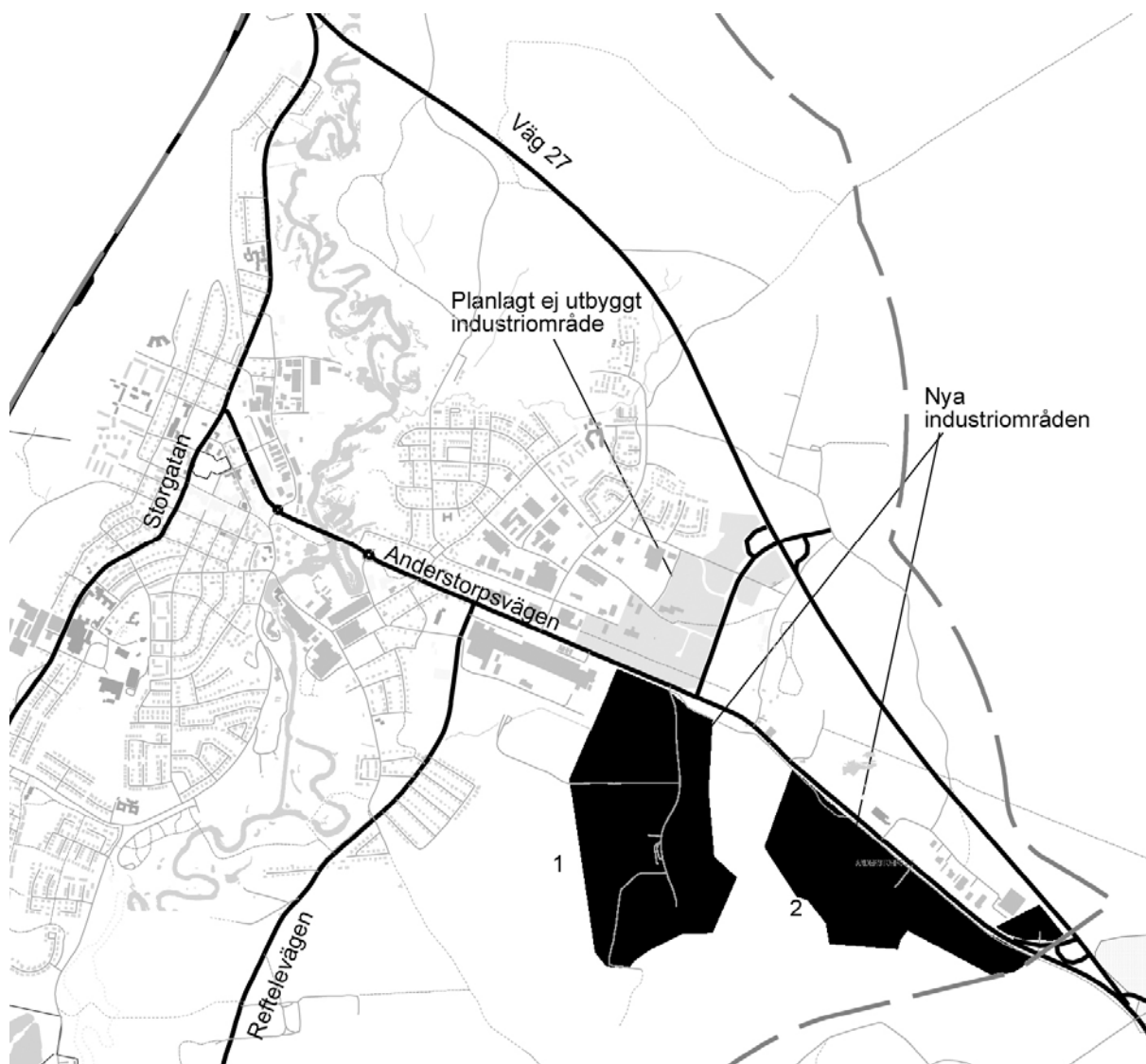
7 gamla bruksområdet. I Gyllenforsområdet, finns risk för förorenad mark i de sydöstra delarna samt vid Remfabriken. De fyra objekten med risk för förorenad mark är Gislaved kvarn, måttlig risk för markförorening, Megufo AB måttlig risk för förorening, Gislaved Folie, stor risk för markförorening och Gislaved Gummi AB måttlig risk för markförorening. Översiktsplanen anger att bostäder främst kan bli aktuellt i anslutning till Nissan där det inte förekommer några misstänkt förorenade områden. Vid omvandlingar i övriga delar av området till annat ändamål än industri samt vid nybyggnationer bör dock vidare undersökningar göras för att fastställa om det förekommer markföroreningar.

Nollalternativ: omfattar inga områden med kända risker för markföroreningar.

Åtgärder:

För nämnda områden behövs ytterligare undersökningar av markföroreningssituationen göras i samband med detaljplaneläggning. I de fall marken innehåller föroreningar kan det krävas saneringar innan en byggnation är möjlig.

NYA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Nulägesbeskrivning

1. Området omfattar i dag ett skogsområde som delvis i kommunens skogsbruksplan är avsatt för naturvårdsskötsel för att på sikt utveckla höga naturvärden. Delar av området utgörs av Mossarpstippens avfallsanläggning. Området gränsar till Anderstorsvägen och Henja industriområde.
2. Området består av skog och jordbruksmark och gränsar till en mosse. Inga kända naturvärden finns i området. Området ligger i anslutning till Anderstorsvägen mittemellan Gislaved och Anderstorp. Området utreds även som bostadsområde.

Miljöpåverkan och miljömålen

Bebyggelseutveckling

Industrin i Gislaved är främst lokaliserad till de mer centrala områdena Mårtensgatan och Gyllenfors samt till utkantsområdet Henja.

1 och 2 bygger vidare på befintlig struktur i tätorten genom att lägga nya verksamhetsområden utanför befintliga verksamhetsområden vid Henja. Syftet är att på sikt bygga samman Gislaveds verksamhetsområden med Anderstorps verksamhetsområden. Utredning kan komma att visa att område två planläggs för både verksamheter och bostäder.

Nollalternativ bygger vidare på befintlig struktur i tätorten genom att lägga nya industriområden anslutning till befintliga industriområden vid Henja.

Transportbehov

Gislaved är en tätort med relativt korta avstånd och därmed goda möjligheter för den som både bor och jobbar i tätorten att ta sig till jobbet genom att gå eller cykla. Många av de som bor på landet utanför Gislaved är dock beroende av goda möjligheter att ta sig med bil in till Gislaved.

Transporter till och från industriområdena går i dag genom Gislaveds eller Anderstorps tätorter. När nya väg 27 har byggts kommer dock transporterna framförallt till Henja industriområde inte längre behöva gå genom tätorten. En framtida förlängning av väg 604 till väg 26 förbättrar trafikmatningen från söder till verksamheterna i anslutning till Anderstorpsvägen.

1 och 2 ligger utmed Anderstorpsvägen där det finns busshållplats och utmed vilken det även finns gång- och cykelbana. Det ger förutsättningar för att cykla eller åka kollektivt till en arbetsplats belägen på de nya verksamhetsområdena. Ett verksamhetsområde alstrar oftast mycket transporter till och från området. Gislaved saknar järnväg och verksamhetsområden i Gislaved är därför helt beroende av lastbilstransporter. Ur den synvinkeln ligger områden väl till vid den blivande infarten från väg 27, transporter genom tätorten kan på så vis undvikas.

Nollalternativ: De områden som i dag är detaljplanerade för industri har samma förutsättningar som område 1 och 2. Nollalternativet innebär en mindre industriutbyggnad och därmed antagligen en mindre ökning av antalet transporter till Gislaved.

Hälsa och säkerhet

Påverkan från industriområden på människors hälsa och säkerhet är bland annat beroende av närheten till bostäder, transportvägar in till industriområden, och vindriktningen som påverkar vart eventuella luftutsläpp transporteras.

Område 1 och 2 ligger bra ur ett hälso- och säkerhetsperspektiv. Närmaste bostäder ligger ca 400 meter från områdena. Exploatering för industriområde förutsätter inlösen av bostadsfastigheter. Den huvudsakliga vindriktningen är sydvästlig vilket betyder att eventuella luftföroreningar från industriområdet inte kommer att blåsa in över samhället.

Nollalternativ: Närmaste bostäder ligger ca 100 meter från de områden som är detaljplanlagda men ej utbyggda med industri. Den huvudsakliga vindriktningen är sydvästlig vilket betyder att eventuella luftföroreningar från industriområdet inte kommer att blåsa in över samhället.

Grönstrukturen

Industriområden är i dag ofta torftiga miljöer när det gäller grönstruktur. Många har dock sina arbetsmiljöer i industriområdena och för att ge dessa möjligheter till en rast i grön miljö och för att skapa mer tilltalande industriområden kan det gröna vara en viktig tillgång.

1 och 2. Den gröna kil som ridskolan-koloniområdet utgör mellan industriområdena kan komma att försvinna om utredningen av område 2 visar på annan användning. Naturmark tas i anspråk för ny industribyggelse. Inom planområdet finns tillgång till liknande naturmiljöer som de som tas i anspråk. Inga kända naturvärden finns i områdena och förslaget bedöms inte få någon betydande miljöpåverkan på biologisk mångfald. Det innebär dock en viss påverkan att det område som i skogsbruksplanen avsatts för naturvårdsskötsel för att på sikt utveckla höga naturvärden nu istället avsätts för industriändamål.

Att mark hårdgörs innebär också att mängden dagvatten som behöver tas omhändertags ökar. Markförutsättningarna i området gör också att extra vikt kan behöva läggas vid dagvattenlösningar i samband med detaljplaneläggning och exploatering av området.

Nollalternativ: Detaljplanelagda industriområden tar grönområde i anspråk. Inga kända naturvärden finns.

Åtgärder: I samband med detaljplaneläggning ska möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvattnet utredas. Vid utbyggnad av industriområdena bör eftersträvas gröna inslag till exempel grönområden och alléer för att skapa mer tilltalande miljöer, bättre förutsättningar för växt- och djurlivet och bättre arbetsmiljöer för människorna.

Förorenad mark

De flesta markföroreningarna i Gislaveds tätort är lokaliserade till befintliga industriområden. I föreslagna områden finns inga kända misstänkt förorenade områden.

Område 1. Här ligger Gislaveds avfallsanläggning med soptipp. Deponien på Mossarpstippen har stängts ner den 31 december 2008 och tippen ska sluttäckas. Användningen av det område som varit deponi är begränsat i framtiden med hänsyn till risken för att sprida föroreningar.

Område 2. I Området finns inga kända risker för markföroreningar

Nollalternativ: inom dagens detaljplanelagda ej utbyggda verksamhetsområden finns inga kända risker för markföroreningar.

Förnybara energikällor

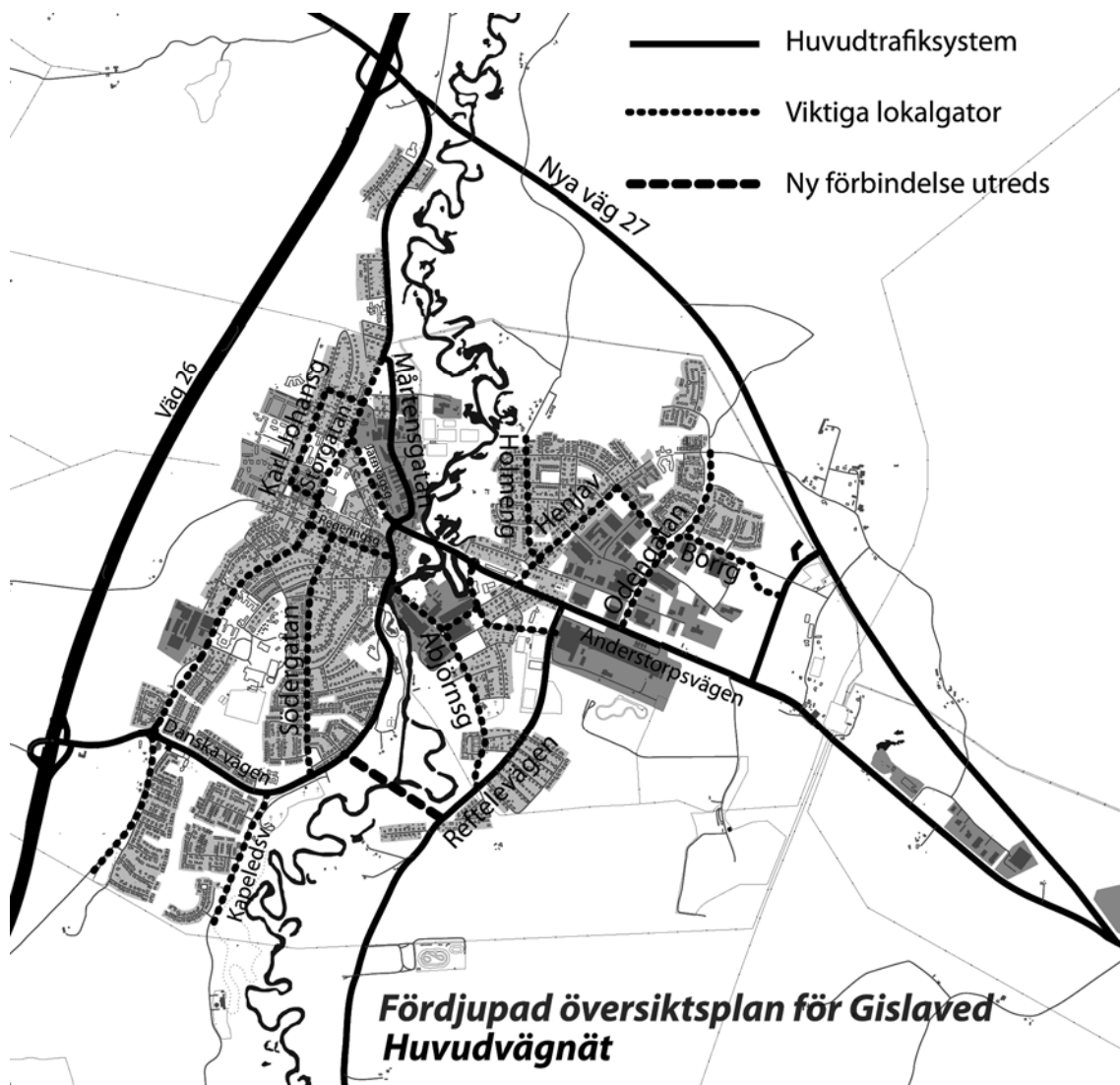
Område 1 avsätts för att förutom industriändamål även kunna användas för produktion av förnybar energi. Området kan bland annat vara aktuellt för fjärrvärmeanläggning eller solcellsanläggning

HUVUDTRAFIKSYSTEM

Nuläge

Huvudtrafiksystemet inom planområdet utgörs idag av vägarna 26 och 27, Danska Vägen och Reftelevägen. Väg 26, Nissastigen, är sedan länge utflyttad i en förbifart, väg 27 löper däremot genom tätorten längs Norra Nissastigen, Norra Storgatan, Järnvägsgatan och Anderstorpsvägen. Danska Vägen, Södra Storgatan och del av Norra Storgatan får idag inte användas för tung trafik vilket innebär att söderkommande trafik på väg 26 leds in till Gislaved norrifrån via norra infarten. Bullerstörningar och barriäreffekter har framförallt konstaterats längs väg 27 genom Gislaved. Vägverket har på del av Norra Storgatan gjort åtgärder mot buller i form av fönsterbyten.

Alternativ

I förslaget till fördjupad översiktsplan föreslås fyra större förändringar. Den största och mest omfattande förändringen innebär att väg 27 flyttas ut ur tätorten till en sträckning norr om Gislaved. Miljökonsekvenserna för utflyttning av väg 27 har prövats i lokaliseringsstudier och

tillåtlighetsprövning hos regeringen. Arbetsplanen är fastställd av regeringen och byggnation påbörjas 2011. Någon ytterligare prövning görs därför inte i MKB:n för fördjupad översiktsplan Gislaved.

Mårtensgatan istället för Järnvägsgatan/Norra Storgatan föreslås bli huvudgenomfart i syfte att Järnvägsgatan ska omvandlas till handels- och bostadsgata. I planförslaget föreslås också att en ny förbindelse utreds mellan Danska Vägen och Reftelevägen vilket innebär att en ny bro över Nissan behöver anläggas i läget norr om Södra Griftegården. Avsikten är att få underlätta intern trafik, arbetspendling, tillgänglighet till skolor mellan framförallt västra och östra sidan av Nissan i tätortens södra delar. Syftet är också att ur säkerhetssynpunkt åstadkomma en ytterligare bro över Nissan.

Ett utredningsområde för en framtida förlängning av väg 604 från Anderstorp till väg 26 har markerats i planen. Denna ska utgöra en länk från de södra kommundelarna till Anderstorp och vidare till Gnosjö. Sträckningen ger också förbättringar i transportflödet till befintliga och planerade verksamhetsområden i anslutning till Anderstorpsvägen.

Något alternativ till utflyttningen av vägs 27 presenteras inte. Alternativet till Mårtensgatan som del av huvudvägssystem är samma som nollalternativet, det vill säga att Järnvägsgatan och Norra Storgatan bibehålls. Samma förhållande gäller en ny bro över Nissan där alternativet är att inga nya broar tillkommer.

Miljöpåverkan och miljömålen

Transportbehov

Av de förändringar som föreslås så innebär bron över Nissan i södra delen av Gislaved att tillgängligheten ökar mellan östra och västra delarna av tätorten. På västra sidan finns gymnasie- och högstadieskolor, bad, idrottshallar och bibliotek som utgör målpunkt för många människor. Samtidigt så innebär det att man öppnar upp för en bilförbindelse i ett läge där det idag endast finns en GC-vägbro.

Utredningen om förlängning av väg 604 kommer att i detalj visa på effekterna som en eventuell sträckning ger men en viktigt förändring är att industriområdena i den östra delen av tätorten kan försörjas mera effektivt.

Nollalternativ: Behovet av dagliga transporter förändras inte mot dagens situation.

Hälsa och säkerhet

Trafik från Norra Storgatan/Järnvägsgatan kommer att överföras till Mårtensgatan som kommer att ingå i huvudtrafiksystemet. Enligt Vägverkets mätningar från 1998 trafikerades väg 27 i detta avsnitt med 5400 dygnsfordon varav knappt 700 utgjordes av tung trafik. I Vägverkets beräkningar över trafikutvecklingen kommer 2010 trafiken i samma avsnitt uppgå till 7100 dygnsfordon varav 1000 fordon är tung trafik. Längs väg 27 i detta avsnitt finns idag cirka 20 bostadsfastigheter och på Mårtensgatan 7 stycken. Vägverket anger att 17 av fastigheterna på Järnvägsgatan/Norra Storgatan har bullernivåer över utomhusriktnivåen 55 dBA ekvivalent ljudnivå. Stora förändringar av trafikmängderna kommer att ske genom utflyttningen av väg 27. Enligt Vägverkets beräkningar kommer trafiken att halveras i området och den tunga trafiken minska med 85 %. På Järnvägsgatan/Norra Storgatan kommer trafiken att minska ytterligare genom att Mårtensgatan istället kommer att ingå i tätortens huvudtrafiksystem och kommer att få en ökad trafikmängd.

Störningar i form av buller och risk för vibrationer kommer att minska för de 20 bostadsfastigheterna längs Järnvägsgatan/Norra Storgatan medan de kommer att öka för de 7 fastigheterna på Mårtensgatan. För att klara normer för vägtrafikbuller längs Mårtensgatan kan åtgärder på bostadsfastigheter vara nödvändiga. Vibrationsrisker kan i första hand knytas till tung trafik som kommer att minska i området.

Idag trafikerar de södra delarna av Danska Vägen av cirka 3500 fordon per vardagsdygn varav 4-5 % är tung trafik och Reftelevägen (mellan Hållbäcksvägen och Mossarpsvägen) av 1600 fordon per vardagsdygn varav 5,5 % är tung trafik. Genom att skapa en ytterligare förbindelse över Nissan kan en del trafik avlastas centrum med minskade bullerpåverkan och andra störningar. En bro i detta läge kan också få till följd att annan trafik än intern väljer att nyttja förbindelsen. Trafik från östra delarna av Gislaved och österifrån kommande trafik på väg 27 som ska söderut på väg 26 kan nyttja förbindelsen som genväg. Söderifrån kommande trafik kan också komma att nyttja bron i samma syfte. Om så är fallet kommer buller och andra störningar att öka i området.

Både Mårtensgatan och Järnvägsgatan kommer att bli översvämmade vid högsta dimensionerande flöde.

En förlängd väg 604 kan avlasta tätorten på både person- och lastbilstrafik.

Nollalternativ: Bullerstörningar kvarstår för ett 20-tal bostadsfastigheter utmed Järnvägsgatan för de flesta av dessa fastigheter har dock bullerreducerande åtgärder gjorts..

Anderstorpsvägen och Åbjörngatan med flera vägar blir översvämmad vid högsta dimensionerande flöde.

Åtgärder

För att klara normer för vägtrafikbuller längs Mårtensgatan kan åtgärder på bostadsfastigheter vara nödvändiga. När det gäller broförbindelsen över Nissan bör förbud mot tung trafik övervägas för att förhindra att annan trafik än avsedd nyttjar förbindelsen. En sådan åtgärd får övervägas mot att Danska vägen i planförslaget pekas ut som en del i huvudvägnätet. En förlängning av väg 604 skulle på sikt kunna ersätta Danska Vägen i huvudvägsystemet.

I samband med projektering av eventuell ny bro över Nissan bör utredas om det är möjligt att utforma bron så den klarar ett högsta dimensionerande flöde för att säkerställa en passage över Nissan vid en stor översvämning.

Grönstruktur

Den föreslagna överfarten av Nissan innebär intrång i ett område som används som rekreations- och strövområde. På båda sidor av ån finns flera strövstigar som används flitigt av människor från närliggande bostadsområden.

Påverkan på naturmiljön och biologisk mångfald kan uppstå när det gäller broförbindelsen över Nissan. Nissan är riksintresse för naturvärden beroende på sina meanderbildningar. Genom att anlägga en broförbindelse över ån hindras meandringsprocessen i detta avsnitt. Effekten om helhet är dock begränsad då det endast är en litet avsnitt av det 2 mil långa riksintresset som berörs. Samtidigt tas också naturmark i anspråk för väg- och brobyggnation. I området finns inga särskilt utpekade hotade arter eller nyckelbiotoper dokumenterade men strandområden längs vattendrag har högre biologisk mångfald än omgivande marker och utgör också en spridningskorridor för djur och växter. En förbindelse kommer att inkräkta på spridningsmöjligheterna längs Nissan.

Biologisk mångfald i vatten och vattenkvalitet påverkas troligen litet av brobyggnationen. Hur omfattande intrånget blir bestäms till stor del av utformningen av bron. Påverkan på vattenkvaliteten av trafiken över bron i färdigt skick är liten. Vad som kan ha en mycket stor påverkan är en olycka med åtföljande utsläpp av bensin, olja eller kemikalier.

En förlängning av väg 604 innebär översiktligt samma typ av intrång i Nissan som ovan beskrivna broförbindelse.

Åtgärder

Lokalisering och utformningen av en bro måste övervägas noga och föregås av en naturvärdesinventering. En lokalisering som gör så litet intrång på riksintressevärdena som möjligt måste övervägas. Hur bro och väganslutningar utformas har stor betydelse för hur stort intrånget och påverkan kommer att bli på natur- och vattenmiljön. En broutformning som inte kräver grävarbeten i åfåran minskar intrånget i vattenmiljön. Möjlighet till landpassager under bron minskar intrånget i spridningskorridoren. Om direktavrinning ner i Nissan hindras från bro och väg minskas riskerna för skador på vattenmiljön vid såväl en olycka som vid diffus förorenings-spridning. Vattendom kommer att krävas.

Markföroreningar

På östra sidan av Nissan strax norr om aktuellt område för ny broförbindelse finns ett område, Tallåsen, som använts som deponi för hushålls- och industriavfall. Utbredning av området är

inte fullt klarlagd. På östra sidan av Nissan finns också i närheten av överfartsområdet uppgifter om ett potentiellt förorenat område, Gyllenforstippen. Omfattningen av detta område är inte heller klarlagd. Generellt har områden med gamla korvsjöar historiskt använts för deponering av alla typer av avfall.

Nollalternativ: inga förändringar i vägstrukturen innebär att inga markföroreningar berörs.

Åtgärder

Förekomst och utbredning av förorenad mark måste klarläggas och åtgärdas ifall en broförbindelse ska tillkomma.

RIKSINTRESSE NISSAN GENOM GISLAVEDS TÄTORT

Nulägesbeskrivning

Nissan, nedströms Nissansjöarna, har ett värdefullt meandersystem och är därför klassat som riksintresse för naturvården. Nissan utgör ett formrikt erosionslandskap med meandrar, korvsjöar, våtmarker och branta strandbrinkar. Detta ålandskap är fortfarande föränderligt och geologiskt levande genom att vattenströmmen hela tiden flyttar om material och förändrar vattendragets lopp. Meandersystemet utgör ett levande exempel på eroderande och ackumulerande geologiska processer som formar landskapet. Erosionen blottlägger vidare skärningar i den vidsträckt sandavlagringen, vilket kan vara betydelsefullt för möjligheten att tolka avlagringens bildningssätt.

I översiktsplanen (ÖP 06) föreslog Gislaveds kommun en annan avgränsning av riksintresset Nissan, nedströms Nissasjöarna.

Senare har framkommit att Statens Naturvårdsverks beslut om riksintresse Nissan 1988 inte omfattar de centrala delarna av tätorten. Gislaveds kommun har låtit genomföra en geologisk undersökning, som också har visat sig stödja Naturvårdsverkets avgränsning.

Miljöpåverkan och effekter

Förändringarna i förhållningssättet till riksintresse Nissan påverkar framförallt den del av miljömålet God bebyggd miljö som rör grönstruktur.

Nollalternativet kvarstår och innebär att gällande riktlinjer för riksintresse Nissan norr och söder om tätorten kvarstår. Riksintresset säkerställs genom riktlinjen att Ravinens sidor och botten med åfåra, meandrar och korvsjöar inte får förändras genom bebyggelse, schaktning eller fyllning

UPPFÖLJNING

Enligt 6 kap 12 § miljöbalken skall en miljökonsekvensbeskrivning innehålla en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. Enligt Boverket kan det vara svårt att föreslå exakt hur uppföljning och övervakning ska ske redan när MKB:n tas fram och en anpassning kan behöva ske under planens genomförande. När detaljplan upprättas fastställs mer detaljerat markanvändningen för olika områden. Det blir då tydligare vilka miljöeffekter som kan uppstå och vilka miljöeffekter som behöver följas upp.

Uppföljningen av den fördjupade översiktsplanens genomförande skall redovisas i kommande detaljplaner som upprättas över området.

- I varje planbeskrivning skall under särskild rubrik redovisas hur detaljplanen följer den fördjupade översiktsplanens förutsättningar. Om avsteg behöver göras skall dessa tydligt redovisas och motiveras.
- De åtgärder som presenteras ska behandlas i detaljplanerna.
- Inför kommande detaljplanearbete kommer behovsbedömningar göras för att ta ställning till i vilka planer som miljöbedömningar kan komma att krävas.
- I kommande detaljplaner ska redovisas om det finns behov av att göra uppföljningar av planens miljöeffekter.
- Efter det att väg 27 byggts ut behöver trafikmätningar göras efter nuvarande väg 27 för att kunna beräkna bullerpåverkan. Efter ombyggnad av Mårtensgatan behöver trafikmätningar göras på Mårtensgatan och Järnvägsgatan för att kunna beräkna bullerpåverkan.

ORDLISTA

Biotop - yttre miljö som bestämmer vilka djur och växter som kan leva på en plats.

Dagvatten – regn- och smältvatten från t ex tak och gator.

Detaljplan – juridiskt dokument som styr hur mark får användas, vilka byggnader och anläggningar som får finnas.

Ekologi – levande varelsers relationer till sin omvärld.

Funktionsuppdelat samhälle – samhälle där handel, bostäder, industrier etc. tydligt avskiljts i olika områden.

100-årsflöde - den vattenföring i ett vattendrag som överskrids i *genomsnitt* en gång på hundra år.

Högsta dimensionerande flöde – Extremflöde beräknat efter en kombination av maximalt ogynnsamma faktorer i syfte att simulera ett högsta vattenflöde.

Klimatstrategi - är både beskrivningen av kommunens klimatmål och medlen för att nå klimatmålen.

Korvsjö - en bågformad insjö som bildas av meandrande vattendrag

Meandrar - slingrande å i ett flackt landskap skapad av erosion i ytterkurvorna av floden och avlagring i innerkurvorna. Bukterna kallas meanderbågar.

Miljö kvalitetsnorm –av regeringen meddelade föreskrifter om kvaliteten på mark, vatten eller miljön i övrigt om det behövs för att varaktigt skydda människors hälsa och miljö.

Miljömål - Riksdagen har antagit mål för miljö kvaliteten inom 16 områden

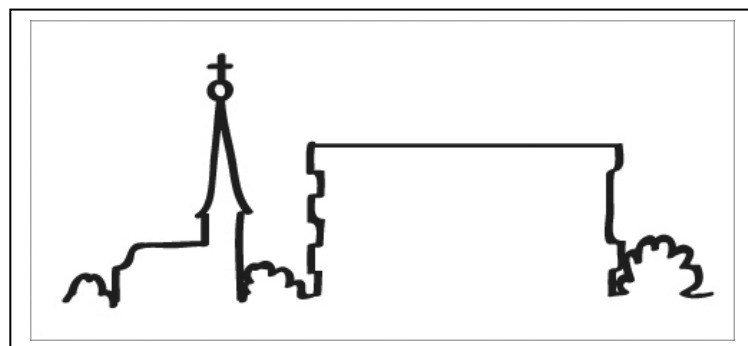
MKB - Miljökonsekvensbeskrivning

Radon – färglös, luktlös, radioaktiv ädelgas.

Riksintresse - geografiskt område som är av stort nationellt intresse.

Styren - är ett omättat flytande kolväte.

Översiktsplan – En översiktsplan ska fungera som en vision för kommunens framtida utveckling och redovisa den huvudsakliga tanken för mark- och vattenanvändningen under 10-20 år framåt.

Fördjupning av översiktsplan för Gislaveds tätort
Utställningsupplaga november 2010